

Nuorttanaste
maksu ovta
krivna jakko
dagast, blad-
de dinggu-
juvvu juokke
poasttarappe
lutte.

Nuorttanaste

Nuorttanaste
olgušboatta
guovte gærde
manost —
dam 15ad ja
dam 30ad
bæive juokke
manost.

Bajasrakadus- ja čuvvgitusbladde samidi.

»Gæca mon boadam farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 14.

30ad Juli 1903.

5ad jakkodak.

Ibmela vuostas ravkam.

Ja Ibmel Hærra ravkai Adam ja celki:
Gost don læk? 1. Mos. 3, 9.

C. O. Rosenius čallagin.

Dat læ dat vuostas ravkam Ibmelest suddolažži ædnam alde. Vuostas gærde læ dat, go suddolaš boktjuvvu jorggalussi. Hærra su algga cuvkkit; dastgo dat gačaldak: **Gost læk don?** sistesdoalla, nuftgo Lutherge mærkasa, **laga jiena oamedovdoi**, daihe laga arvvadusa ja aiggomuša, mi læ dævdet suddolaža ala su jorralam ja likkotes dile; dastgo dađemielde go i læk oktage sivdnadus oainemøttom Hærrai; mutto buok su čalmi ouddi læ ravastuvvum ja almostuvvum, ja Hærra almaken čuorvo: Adam, gost læk don? aigo son dam bokte cækket: »Dal boadam mon du maŋnai jærrat. Boade dal ouddan ja vasted mudnji: Moft læ dal duina? Gost læ dal dat hærvas Ibmel govva, mi galgai rađdit ædnam bagjel? Don čiekkadam læk mu muođoi oudast erit; mutto gosa aigok don vuolget?« Dam sistesdoalla Hærra gačaldak. Damditi bođi Adam oudan ja algi čilggit.

Muite siello. Dam ravke jiena, dam čuorvvasa Ibmelest: Gost læk don, galgga juokke aino suddolaš dovddat. Dat Ibmela ravkam bista buok mailme aigedi ja buok Adam manaidi. Vuost læ dat okta ačalaš čuorvas daggar oskolažaidi, guđek læk mæddam. Smava manakge lavvijik davja arad aigest juo dovddat, go si læk suddodam, dam jiena ječasek lutte, nuft gukka go dat buorre vuoiŋa i læk havkkaduvvum ja sin bælljik æi læk notkjuvvum dušsa-

lašvuoda ja himoi šamast. Mutto erinoamašet dovdujuvvu dat jiedna buok duotta kristalažain bæivalažat, sist jerrujuvvu: »Gost læk don?« go si ouddamærka diti læk mæddam moftge moare daihe juoga æra dinga bokte, dallanaga dovddo dat gačaldak atestusain sin vaimost: »Gost læk don?« »Maid læk don dakkam?« Go oskolažak læk joavddam mailme manai særvvai, go si rašævuodast, olmušbalost daihe olmušlaš dokkalašvuoda bivdem diti læk særvvam dušsalaš ja joavddelas sagaidi daihe juoga lakai sanin daihe dagoin biettalam sin Hærrasek, de si dallanaga nuftgo Pietar ožžuk ovta čađabakkijөгje gæčastaga bæstes, mi sin siste jærra: »Gost læk don?« Buok dak læ usteba časkastak, man bokte son min buoradussi viggata. — Dat læ guoratalamuš, mi i matte maksujuvvut mailme gollin. Vuoi, vuoi dadde, dam kristalaža, gutte šat i oažo daid gæčastagaid, dam čuorvvasa su vaimos sistel!

Nubbadassi læ dat okta moridusa ravkam daidi vuoiŋalažat jabmedi, guđek elek alma Ibmeltega mailmest.

Gasko suddo, jallavuoda ja mailmalaš havskudallami ilost čurvvujuvvu davja suddolažai vaimost: »Gost læk don? Du dille i læk dal buorre, don darbašak buoradusa ja jorggalusa.« Go si gærde læk Hærra armo vuostaivalddam, de si dovddastek, atte si gukka ja davja læk dovddam dam čuorvvasa, ja atte si læk læmaš occujuvvum Hærrast — atte dat davja mašotutti sin havskudallama suddost — erinoamašet »go bæive læi galodam,« go havskudallamak legje loappam. Go si botte ovtaskavutti daihe ija vuoiŋadussi, de dovddo jiedna dobbe vaimost, mi jærra:

»Gost læk don?« Go si gullek sane sardneduvvumen ja go si altar-bævde lusa loaidastek Ibmela muođoi ouddi, de dat sæmma gačaldak ouddanboat-ta.

Gost læk don nabbo dalle, rakis lokke, dam boddost? Lækgo don dam balga mielde vagjokeme mi albmai doalvo, vai lækgo don dam nubbe balga alde, mi agalaš gađotussi doalvo. Don oainak, man jottelet aigge manna, ja don dieđak, atte don ik matte ruoktot macatet ik ovtage minuta dam yassam aigest. Maidai dieđak don, atte okti šaddak don gavnadet daina buok alemus duobmarin — suina, gutte varaid bivastuvai Getsemane gardest ja čađarettijuvvui Golgatha ruosa alde du diti. Don dieđak maidai, atte dat siello, gutte olles jorggalusa bokte i læk boattam ruoktot Ibmel lusa, almaken gærde fertte Ibmel muođoi ouddi boattet. Okti fertte olmuš ouddal daihe maŋnel, aigest daihe agalašvuodast gullat dam čuorvvas: »Gost læk don?« »Maid læk don dakkam?« Dastgo dat læ vøjemættos, atte oktage suddolaš batarussi bæsa dam buokvægalaš, basse Ibmel oudast. Damditi ale læge oagjebas! Vaiko galle Ibmel ajatalla rangaštusain ja javotaga orro, dego son i obba oainašige du suddoid, de almaken okti galgak gullat su jiena.

Ja dat guoska — nuftgo mi juo ouddal læp cækkam — buok mailme aiggai ja buok Adam manaidi. Juokke okta fertte Hærra ouddi boattet ja logo dakkat suddoides oudast dabe aigest daihe agalašvuodast. Ašše læ dat: Mi læp buokak suddolažak — dam dafhost i læk mikkege erotusaid. Jos mi dam mielde galgašæimek dubmijuvvut, de i bestujuvvuši oktage. Erotus læ dat dušše, atte muttomak

ječaidæsek dollek Ibmelest erit ja alelassi bissok »dam amas ædnamest æige boađe armo aige bale occat ja vuostaivalddet armo.« Kristus cælka: »Dat læ duobmo, atte čuovgas læ boattam mailbmai, ja olbmuk rakistegje soevdnjadasa æmbo go čuovggasa;« Jos mi boattet čuovgasi ja Ibmelin soapat suddoidæmek diti, de gævva burist mingui, vaiko mi vel lifčimekge buok stuoremus suddolažak cœdnam alde; dastgo Hærra ješ cælka navt: »Boattet dadde ja mannop mi rievte ouddi gutteguiminæmek; jos din suddok læk nuftgo purpur, de dak galgek šaddat vielggaden nuftgo muotta; jos dak læk ruoksadak nuftgo skarlagen, de dak galggek šaddak nuftgo ullok.« Es. 1, 18. Jesus muitala (Math. 18), atte go gonagas ravkai su balvvaleggjides rekiga dakkat, de bođi okta, gutte læi 10 duhat talenta vælgogas ige læm maina lifčimaksam. Su hærra arkalmasti su ja luiti su vælge, go son vuolas luoitadi ja rokkadalai. Nuft mænnota min Hærra maidai mingui, go son ravka min rekig dakkat.

Kristusin gillat.

»Moft læ dal duina? Igo læm Kristus nokka dudnji?»

Dam gačaldaga oažoi muttom nuorra olmai, gutte ovta aige læi osko dovddastam, mutto maŋnel fast læi ruoktot mannam mailbmai.

»Kristus mati galle vissaset læt nokka,« celki son vuolas sojatuvvum oivin; »dat i læm aššen dasa, atte mon ruoktot maccim, mutto mon fertijim gillat nuft ollo doarradallujumid, atte mon dam im dattom šat gierdat.«

»Muital dal mudnji,« celki nubbe gæčadedines duočalažat dam nuorra olbma ala, »Man lakai šaddek don doarradallujuvvut; im oaine mon maidge vahagid daihe vailid du rubmaš alde, mi matta duočastet, atte don hæga ja rubmaš vaddost læk læmaš.«

Go son daid sanid gulai, de ruvsodi son.

»I nuft galle,« vastedi son, »mutto olbmuk goččodegje mu bassen, dagjon, guoktelažan ja boagostegje mudnji.«

Dam goččoi dat nuorra olmai doarradallujubmen. Son i læm hiso-

vaš dam uccana diti. Son sælge jorggali lonistegjai go væhaš galgai gillat su diti.

Moft læ dal duina, ustebam? Gillakgo don min bæste diti? Anakgo don su higjadusa gudnen aldsesad? Muite, atte jos mi gillap suina, de galggap mi maidai radđet suina.

Væhaš mastge.

Hirbmos varnotesvuotta.

Muttom čallagest mi læ olgusboattam Rotsundjoga samemannasidast Ivgost muittaluvvu čuovvovaš isorasvuotta:

Vaivašvuotta matta dabe min davemuš ænamosin muttom baikin daggar oainatusaid čäjetet, mak bænta baldetatte læk.

Okta surgis dille diettevassi bođi eisevaldi iskadæme bokte. Muttom darbašægje vuoras olmai bigjujuvvui su barnes dikčoma vuollai; bardne læi okta laikes fuolates olmai. Okta vittanin læi oaidnam dam vuoras olbma gaskagæse aige. Son dalle guorsai ja čolgai saggä; mutto sust i læm æra bivtas go okta baide ja ovtak asehaš buvsak bagjelest. Son celki, atte son galle lifčim väketam lavnjid čuoppat, jos sust lifčim olgoides bivtasak ja gabmagak. Dam 31ad august gulai vittan, atte vuoras eli hæjod, ja son vulgi su gæččat. Son gavnai su vællamen ovta sængalaganest, mi læi sikke ila oadne ja baske, nuft atte son stuora väive ferti adnet, go son nubbe siddo ala galgai jorggale. Sænga siste læi okta roavggo mi læi baikotagai alggam guocaget ja væhaš suoinek maina legje sikke dikkek ja lavkak. Buocce læi vuollases bigjam buok sikke dam njuoskasa ja goikkasa, mi sænggavuoddo govčai asadet. Dam buocce olbma skavča ja čalbmevuolgak legje nuft dieva dikkest, atte skavča oroï likadæme. Vieso læi dieva hirbmos hajast, mi dietelas læi bahamus sænga lakka. Mutto almake legje mielkkeaskek sæmma vistes ja manga olbmu adne igja saje dobbe. Vittan celki, atte si galgge mielke ja smava manaïd erit valddet dam vistes.

Dat buocce vuoras olmai sarnoi čielggaset ja oroï čäjetæme vuoina dævasen, hirbmos bakčäs dovdai son siddost, čoarbaele lakka, ige gierddam

atte olbmuk guske sudnji. Vittan oini vilggis suovsaid njoammomen sængast. Smava gandak muittalegje, atte si lavvijek bastin suovsaid erit goaivvot, ja buocce biegoi, atte suovsak su borrek cœllena. Goike borramuša son i sattam borrat, ja barne akka muitali, atte son vuorasi mielke adda juokke goalmad bæive. Son celki maidai, atte jos vuoras buttesen doljujuvuši, de son i jamaši dam čavča ja arvvaladdai, atte daidaši læk buoremus bigjat su naveti. Vuorrasa baidde ja buvsak legje duolvas ja varran. Vittan læi mieldesbuktam bivtasmolesastaga; mutto buocce luomai go likkatattui, nuft atte i læm vejolaš su ala bivtasid molsut. Buocce i suovvam ođđa roavgo buktet, „dat dušše billašuvvu,“ celki son, dal go læi sust nuft oanekaš aigge ællet.

Moadde bæive dastmaŋnel finai vittan fast dobbe modin olbmain; mutto vuoras læi dalle jabman. Sængga ja dam sistdoallo læi daggar, atte i læm æra radđe go dam oktan likain olgusvalddet, ige læm vejolaš ovtage oažžot lika bassat. Olles varraladdo læi sænga vuollai golggam. Lakka čoarbaella læi hirbmos stuora raigge man siste ollo suovsak oidnujegje njoammomen.

Daggar dikčoma addi dat barne su boares aččasis. Mon jakam, atte čiegos loavkoin Sameadnamest gavdnujek ænebak, guđek sæmma lakai boarrasidesek dikčot.

Amerika-girje.

Paulsbo, Washington 4ad juni 1903.

Buorre ustebam, G. F. Lund!

Daggo bokte muittalam mon, atte mi buokak sami olbmuk dast Paulsboast ællep burist ja dærvvam. Ja mon bivddam, atte don čalak „Nuorttanastai“ ja muittalak, atte min oapes olmai, Klemet Klemetsen ja Per Nilsen Sara, guđek vulgiga Guovddagæinost dam 24ad bæive april manost Amerikai, olliga Seattli 25ad bæive mai manost. Hui burist ja dærvvam soai læva jottam čađa matke, ja dam vuostas helludakbæive soai læiga Paulsboast min guosest ja gæčadæiga min daloid ja ædnamid, ja soai likoiga hui burist Paulsboi. Ja go soai vulgiga, de mon miedostegjim sodno Seattli, ja dast soai vulgiga juni manost nubbe bæive dampa „OREGON“ mielde, mi manna Alaskai. Dam soai

euovvoba dam stuora golledistrikti Nome Alaskai, ja soai valddeba dast fast era dampa, mi doalvvo muttom staššoni, man namma læ Kolven bay. Dast læ Nils Klemetsen vuorddemen su ačes.

Klemet Klemetsen læ gal obba boares akkai — 56 jage — mutto son i lokkam ječas aiggot boarasmuvvat Alaskai. Su aiggomuš læ muttom jagi gæčest deiki boattet migjidi grannan.

Dačemielde go mon diedam, de mon doavom, atte mist læ hui buore šaddo daina birrasin dam gæse.

Usteblaš dærvuođak mist buokain dudnji ja buok ustebidi.

Johan S. Tornensis.

H. A. Henriksen Tanast sisasadde euovvovaš bittaid:

Gonagas Danmarkost

Kristian dat ovcad devdi 8ad april 85 jage. I oktage danska gonagas læk ouddal ollem dam alla age ragjai, ja dalaš rađđijegji gaskast læ Kristian dat ovcad buok boarrasæmus. Kristian dat IX šaddai gonagas dam vaddes aige, aido ouddalaš soađe 1864. Dat soađe dæivatus læi gukkes aiggai billidam našona famo; mutto danskalažak læk mædda bæsam dam soađe likkotesvuođaid. Maid si olgoldasak tapijegje, læk si dal sis-kaldasak vuottam, nuft atte Danmarko dal læ okta riggis ja likkolaš rika, oktanaga su olbmuiquim. Politikabarak, mak gasko mannam jakkečuode legje allagasast, læk gonagas Kristian rađđim bokte jaskodam, nuft atte olbmuk læk rafhalažak sin arvvalusaid siste. Gonagas Kristian IX naittali 1842 Prinssesse Louisin Hessenist, gutte dam 29ad september 1898 jami. 15ad november 1863 goargnoi Kristian Danska gonagas truovno ala, ja dam jage loapast læi son dalle rađđim 40 jage.

Mailme boarrasæmus Avis

læ dat Kinesalaš blađde „Kin-Pan“ mi dal læ bagjel 1000 jage boares. Gidda 1301 ragjai bođi dat dušše ovta gærde manost. 1301 rajest boattegodi dat ovta gærde juokke vakost. 1830 šaddai dat bæivveblađden ja dal dat olgusboatta 3 gærde bæivest. Iđides fiskes bapar alde. Gaskabæive vilges bapar alde, nuftgo davalaš avisblađde, mutto ækkedest fast ranes

bapar alde Oktibuok olgusboatta „Kin-Pan“ 1095 nummarin jagest juokke lokkai.

Imašlaš gagjufume.

„Morgenblađai“ telegraferijuvvu imašlaš gagjufume birra maid okta Laurvik skipa „Aurora“ læ bargam. Dat gavnai abest ovta Hollanda ruovdðeskipa rievddamen gobmot. Go „Aurora“ olbmuk legje dam skipa lutte, de gulle si dærpamen skipa vuolde, ja go si dam gavotegje, de si gavdne, atte skipa Kaptein læi dobbe kaht siste skipa vuolde. Skipa læi læmaš gobmot 11 bæive ja Kaptein læi maidai læmaš dam farost, ja gagjujuvvi imašlažat.

Hammerfest

komunale almugskuvla bestyreren læ namatuvvum Adjunkt K. E. Bødker Lillehammer.

Chicago doalla

dam jage 100 jage Jubilæum, 1802 asai vuostas vilgges olmai dasa gost Chicago dal læ.

Mosjoen

læ Norga uccemus velgolaš gavpugkommune. Velge læ dušše Kr. 3000.00. 13 Norga gavpugin læ uceb olmušlokko go Mosjoen.

Norga riggasæmus bonde,

Helge Berger Elverum, læ gieskad jabman 68½ jage boarris. Su davver læ arvo mielde manga million kruvna. Sust læk stuora obmudagak Elverumast, nuftgo fabrikak, mai gaskast maidai Hamar ruovddestoberi, ja stuora vuovdek, i dušše dabbe min ædnamest, mutto maidai Suomaædnamest.

Gieldapappa Borch

Alten guđi Finmarko 3ad mai, vai son bæssa valdet virgis su ođđa gieldast, Sognast, ja go dat linjak čallujek, læ min gieldapappa A. A. Bergland vuorddemen dampa „Jonas Lie“, mi boatta su farretet Kvitseid gilddi. Mi savap Berglandi likku ja oassalašvuoda su ođđa gieldast. Nuftgo sardnedægje læi Bergland vissasi okta daina buoremusain, sust læi buore sardnedam addaldak.

Valgajakke 1903.

Rakis lokkel! Mi læp dal fast ællam valgajakkai, go min olbmuk fast gal-

gek valljit stuoradiggai olbmaid. Min rika stuoradigge læ dal moadde sesjon čokkam ænaš oasse „Venstre“ olbmuiquim, dai nuft goččuovvum almugbælle olbmaiguim. Mutto mi oaidnep, atte man ollo avke læi min rađditus dakkam dam maņemus 10 jakkai: Amat-olbmak læk lassanam, stuoradigge aigge læ jotkujuvum, valgamani lokku lassanam, ja Kruvnavægge lassanam cækemættošet, ja lagak læk ollo rakaduvvum, mak ædnag dafhost atestutte olbmuid. Lokke, gutte stemmek aigok, jurdaš oudal gu stemmek, goabba bælai addak dal du stemmad. Mu oai vel læ, atte stemmijekkek „Høire“ bælle mielde, de mon doavvom atte i hæjoben šadda, go læ læmaš dam ragjai. Mon im læk mikkege politikarid, mutto alman mon oavveldam ja hallam nuftgo mon buoremusad dam birra addem.

Damragjai H. A. Henriksen bittak.

Girje „Nuorttanastai“.

Dat gukka vurdujuvum čabba, liegga gæsse læ fast joavddam buok su havskudagain ja suottasvuodain. Æna, mi gukka læ orrom muottagokčas vuolde, læ fast ællam ođđasist; obba luondo rika læ fast ožžom havskes ivne. Lastavuovdek ja ruonas giedek činatik dal min birrasid. Dak ollo smava lodašak sin havskes vicardeminesek ja gittalusain sivdnedægjai devddek vuvid čabba lavllomin. Buok dat læ, mi muittala, atte gæsse læ fast joavddam.

Go dalvek čoaska biegak bosudek min glasai ja seini næiga, de ædnagak doavoin vurdde giđa ja gæse boattema buok valljogasvuodan; mutto doavvo læ dam have bættam, namalassi ælatusa oazžom harrai.

Go olbmuk giđdak manne fiskobaikedi, de læi dat daina doavoin, atte si galgge ælatusa oazžot aldsesek ja sigjidi, gæk daloin sin vurdde. Mutto ænas oasse sist guoros giedaid mace ruoktot; mutto de læi vel okta maid si vurdde, ja dat læi luossabivdo dænojogast, go vimak jiegna luovvana. Dat luovvani galle maidai mai mano loapast. Olbmuk alge dasto dæno bivddet dam jurddagest, atte dal buoreb manna. Dam lakkai go lai vakko vakko maņest; mutto i mikkege boattam ige boađe. Damditi

šadda gæsse dal ædnagidi laittasin ja gukkin, vaiko dat ješaldes gal læ oanekaš. Dal ædnagidi šadda vaddes gačaldak ouddiboattet: Man lakai galga ain oudast guvllói? Maina ællet ja maina olgusgoloid makset.

Dænobivddo læ dabe dal nuft fuodne, atte illa muittet vuoras olbmuk daggar jage, ænas oasse olbmuin æi læk ožžom dænost maidege, sin oudiš ælatusvuokke læ dal duššin mannam.

Lekus dal dam have sardnujuvum dammađe min dilalašvuodast, nubbe have lasse jos čallujuvvu. Mon savam likko ja ouddanæme buokaidi sikke gukken jo lakka. Allus oktage dovda ječas mendo buorren, jos son vel læžage dam stuora arbmoi oasalaš, jos son læžage ječas lutte muosatom Bassevuoina dujid; dastgo dat i læk ærago arbmo-addaldak buok. Aivestassi arbmo læ dat, maid olmuš darbaša, i sust læk mikkege ansuid. O vare buok bovddijuvvumak viggasægje læt valljijuvvumak, vai si gerde ožžusægje gullat dam usteblaš jie-na: »Alle baha don ueca eluš; dasgo din aččasædek læ havske addet digjidi rika.«

Dænost juli manost 1903.

J.

Vehaš Guovddagæinost.

Nils Thuresen Thure čalla ja muittala „Nuorttanastai,“ atte maidai Guovddagæinost viggak olbmuk guole bivdet, nuftgo davalažat lavvijek; mutto čoaska dalkek hettijek sagga dobbege duoddarjavrin, ja dædnoge læ nuft dulves, atte riehta æi sätte nuote gæsset, ige garo guolle gaddanet.

Rassešaddo orro čajetæme buorren.

Ibmelmættomvuoda lokka læt dobbe ain sagga stuorra. Son lave viessolokkama doallat dalostes, mutto æi garo olbmuk galled lokkusi boattet. Muttom rigges olbmast læk mannam giđa suoladam 600 kr. ruđa ja ain æra divras dingaid marga čuođe kr. oudast, ja dat maidai šaddai dušše vinejukkama gæčeld, go ised læi nuft garremiin, atte i dagjadam oames bærrai gæčeat, ja vine læi fast addam dam suollagi roakkadvuoda atte suolladet vel čuvgis ijaidege.

Beralvagest

dapatuvvai dat likkotesvuotta, muitala John Andersen Juovllavuonast, Ta-

nast, atte okta vuoras olmai, gæn namma læi Saras Larsen hævani jokki dam 10ad juni. Saras Larsen læi akaines mannamen lavnji čuopat ovta jokkagaddai — dat jokka golgga nuorttabæld Bæralvage vuolas ja dam namna læ Raggojokka. Son vulgi dam joga rasta gallet, ja go son gasko joga læi boattam, de gačai son ja golgai gukkes matke joga mielde vuolas, dasto læi gidanam guovte gædže gaski, ja jokka borčoi nuft sagga, atte son i oidnum. Akka galle aicai dam dallanaga ja manai olbmuid viežžat, ja vaiko galle dallanaga botte olbmuk, læi almaken ila manned, si ožžu galle rubmaš gaddai ja gæčælegje hæga ožžudet, mutto i avkotam, hægga læi mannam. Ravdnji læi nuft famolažat su likkatallam, atte muođok buok legje sappodam.

Dorskebivddo læ Bæralvagest, Kvitnæsas ja Finkongkjeilost læmaš aibas vanes — jure čappat; Mutto saide gal læk burist ožžom notiguim nuottevuonain. Oardanjargast maidai læi hui valljid saidde. Hadde læ 5^{1/2} ora kilost kr. 11,00 čuođest.

Prins Oscar Bernadotte,

gonagasa bardne, doalai gieskad sarne Karlstadast. Son celki: »Dast datom mon addet diettevassi, atte dat stuoremus, maid mon matam jurdašet, læ dat, atte læt Jesus dovdastægje. Olmuš matta galle jurdašet, atte okta daggar dilest, go mon læm, ferte læt likkolaš; mutto dat i læk nuft. Jos vela olbmust lifčige dat buok buoremus, maid son matta savvat ædnam alde, de i son almaken lifči duttaduvvum daina; dastgo vaibmo aibaša juoga aleba mannai. Æska go Hærra Jesus bođi mu vaibmoi, dovddim mon ječam duttaduvvum. Mu alemus savaldak ja aiggomuš læ, atte læt Jesus rakisvuoda duodaštægje sani ja dagoi siste. Ja mon aigom eelkket buokaidi, guđek aigguk gullat mu saine, atte dat læ havske Hærra balvvallet.

Sisasaddi J. Samuelson.

Daggo bokte dieđitam

dudnji H., atte du bitta „suddoi andagassi oažžom birra“ sisavaldjuvvu boatte nummarest.

Olgusadde.

Roma pave

Leo dat 13ad læ dam manost jab-

man. Son læi riegadam 2 marts 1810 Lulle-Italiast. Su gastanamma læi Gioachino Pecci. Go læi son 8 jage boares, bigjujuvvui son jesuitalažai skuvlai Italiast, ja ueca ganddan juo čajeti son buore oappamnavcaid.

21 jakkasažžan valdi son theologa doktorgrada, mutto čajeti maidai buorre dieđo filosofiast, lakkadieđost ja luondodieđost.

Jagest 1837 šaddai son pappan ja sæmma aige maidai guvernöran Lulle-Italiast, gost son stuora dokkalašvuodain dam aige moivi vuostai-čuožoi. Su gukkes ællemaiges læi son davja biegotuvvum suollagin, gæidi son buok uecemusad likoi.

1843 šaddai son bisman ja namatuvvui maidai sæmma jage ærkebisman ja pavelaš gesantan Brysselest. Dam jage 1846 namatuvvui son ærkebisman Perugiai Lulle-Italiast ja kardinalan. Mutto su kardinalvirge nanni pave Pius dat 9ad jagest 1853, ja dam jagest æska matta rekenastujuvvut son kardinalan.

1877 namati pave Pius 9ad su camerlengan ja son fertti dalle sirdet Romi. Dam ammates fertti son jage mannel oudastčuožžot dam odđa pavevalljijum, ja son šaddai dalle ješ valljijuvvut paven dam 20ad februar 1878, dalle valdi son aldseisis nama Leo 13.

Pave Leo læ čajetam stuora gavvelvuoda sikke religiona ja politika bælest. Alma æpedkætta læ son læmaš okta daina ænemusad arvost adnujuvvum ja juokke dafhost buoremus pavin, guđek marga jakkečuottai læk Piettar stuolo alde Romast čokkam.

Kristiania

komune læ lonim gieskad dam čabba summa i3 million kr. vna.

Pappa Saxlund

Garašjogast læ dal vimak ožžom æra gielda. Son læ namatuvvum suokanpappan Akerøi. Gukka læge Saxlund læmaš Garašjogast.

Buorre lifči

jos dak „Nuorttanaste“ doallen, guđek æi læk vela maksam dam jakkodaga oudast mavsaægje dallanaga.

»Nuorttanaste« čalle prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.